BUSINESS મિત્ર Plus

તમે નિયમિતપણે રોકાણ કરી રહ્યા હશો, પણ શું તમે ખરેખર નિવૃત્તિ માટે તૈયાર છો?

નિવૃત્તિ આયોજનને ઘણીવાર ફક્ત ભંડોળ એકઠું કરવા તરીકે જોવામાં આવે છે. પરંતુ શું તે હંમેશા પૂરતું છે? નોંધપાત્ર કમાણી ધરાવતા કેટલાક વ્યાવસાયિકો હજુ પણ તેમની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરે તેવું નિવૃત્તિ ભંડોળ બનાવવા માટે સંઘર્ષ કરે છે, જ્યારે અન્ય લોકો પાસે તેમના રોકાણોનું સ્પષ્ટ ચિત્ર નથી કારણ કે તેઓ તેમને વ્યવસ્થિત રીતે ટ્રેક કરતા નથી. ફિનોવેટ દ્વારા 20થી વધુ ભારતીય શહેરોમાં 1,218 વ્યક્તિઓના 2026ના સર્વેક્ષણમાં જાણવા મળ્યું કે 75.5 ટકા ઉત્તરદાતાઓ પાસે વિગતવાર નિવૃત્તિ યોજના નહોતી.

નિવૃત્તિ ભંડોળ બનાવવું મહત્વપૂર્ણ છે, પરંતુ ઘણા અવગણવામાં આવેલા પરિબળો તમારી બચત કેટલો સમય ચાલે છે તેના પર અસર કરી શકે છે. એક સર્વેક્ષણ અનુસાર 75.5% ભારતીયો પાસે વિગતવાર નિવૃત્તિ યોજનાનો અભાવ છે, આવા ભારતીયોને એક જ સલાહ છે કે વહેલા શરૂઆત કરો, ફુગાવાને ધ્યાનમાં રાખો અને રોકાણો પર નજર રાખો

વિક્રાંતનું ઉદાહરણ લો, જે 40 વર્ષીય સેલ્સ પ્રોફેશનલ છે અને વાર્ષિક ૩૫ લાખ રૂપિયા કમાય છે. તેમના સ્પષ્ટ લક્ષ્યો હતા કે તે 50 વર્ષની ઉંમર સુધીમાં વહેલા નિવૃત્ત થઈ જશે અને તેના બાળકના શિક્ષણ માટે ભંડોળ પૂરું પાડશે. જોકે, તેના રોકાણ પોર્ટફોલિયોમાં 15 વર્ષમાં 43 વિવિધ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ યોજનાઓનો સમાવેશ થયો હતો. જ્યારે તે નિવૃત્તિને ધ્યાનમાં રાખીને રોકાણ કરી રહ્યો હતો, ત્યારે મોટી સંખ્યામાં ભંડોળ હોવાથી તેમનો પોર્ટફોલિયો તેના લક્ષ્યો સાથે સુસંગત છે કે નહીં તેનું મૂલ્યાંકન કરવું મુશ્કેલ બન્યું. બીજી બાજુ, 50 વર્ષીય રત્નશાસ્ત્રી લીના, જે નિવૃત્તિની નજીક પહોંચી રહી છે, તેણે નોંધપાત્ર બચત એકઠી કરી હતી. જોકે, તેના પરિવારના ખાતાઓમાં 1.5 કરોડ રૂપિયાથી વધુ રકમ ખાલી પડી હતી. તેણે મુખ્યત્વે પરંપરાગત નાણાકીય ઉત્પાદનોમાં પણ રોકાણ કર્યું હતું, જેમાંથી કેટલાક ફુગાવાને હરાવવા માટે સંઘર્ષ કરી રહ્યા હતા. જોકે તેણે એક મોટું ભંડોળ બનાવ્યું હતું, વધુ સંરચિત રોકાણ અભિગમ તેને પોતાની બચતનો વધુ સારી રીતે ઉપયોગ કરવામાં મદદ કરી શક્યો હોત.

આ ઉદાહરણો નિવૃત્તિ આયોજનમાં બે સામાન્ય પડકારોને પ્રકાશિત કરે છે

રોકાણોનો ટ્રેક ગુમાવવો : નિયમિત સમીક્ષાઓ વિના ઘણા બધા ભંડોળ એકઠા કરવાથી રોકાણો ઓવરલેપ થઈ શકે છે અને પોર્ટફોલિયો નિવૃત્તિ લક્ષ્યો સાથે સુસંગત છે કે નહીં તેનું મૂલ્યાંકન કરવું મુશ્કેલ બની શકે છે.

નાણાકીય લક્ષ્યો અંગે સ્પષ્ટતાનો અભાવ : નિવૃત્તિ સમયરેખા, લક્ષ્ય ભંડોળ અને રોકાણ વ્યૂહરચના વિના, બચત પૂરતી હશે કે નહીં તે જાણવું મુશ્કેલ બની જાય છે. તો, રોકાણકારો નિવૃત્તિ આયોજનને તેમની રોકાણ યાત્રાનો અર્થપૂર્ણ ભાગ કેવી રીતે બનાવી શકે?

વહેલા શરૂઆત કરો અને તમારા રોકાણોને સ્પષ્ટ દિશા આપો

વહેલા શરૂઆત કરવાનો સૌથી મોટો ફાયદો સમય છે. પૈસા જેટલા લાંબા સમય સુધી રોકાણ કરવામાં આવે છે, ચક્રવૃદ્ધિ દ્વારા તેની વૃદ્ધિ થવાની સંભાવના એટલી જ વધારે છે.

ઉદાહરણ તરીકે, જો બે રોકાણકારો દર મહિને રૂ. 10,000નું રોકાણ કરે છે અને વાર્ષિક વળતર 12 ટકા જેટલું હોય છે, તો એક રોકાણકાર 25 વર્ષની ઉંમરે અને બીજો રોકાણકાર 35 વર્ષની ઉંમરે શરૂ કરે છે, તો પ્રથમ રોકાણકાર 60 વર્ષની ઉંમરે આશરે રૂ. 6.43 કરોડ એકઠા કરી શકે છે, જ્યારે બીજા રોકાણકાર માટે રૂ. 1.88 કરોડ એકઠા થાય છે. માસિક ચક્રવૃદ્ધિ પર આધારિત આ આંકડા દૃષ્ટાંતરૂપ છે, પરંતુ તેઓ દર્શાવે છે કે નિવૃત્તિ આયોજનમાં વિલંબ કરવાથી પાછળથી જરૂરી બચત કેવી રીતે વધી શકે છે. નિવૃત્તિ દરમિયાન તમારા રોકાણોને કયા લક્ષ્યોને ટેકો આપવાની જરૂર છે તે ઓળખવું પણ એટલું જ મહત્વપૂર્ણ છે. શું તમે તમારી વર્તમાન જીવનશૈલી જાળવી રાખવા માંગો છો, વ્યાપક મુસાફરી કરવા માંગો છો અથવા તમારા બાળકના શિક્ષણ કે લગ્ન જેવી નાણાકીય જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવા માંગો છો? આ લક્ષ્યોને વ્યાખ્યાયિત કરવાથી તમારે કેટલી બચત અને રોકાણ કરવાની જરૂર છે તે નક્કી કરવામાં મદદ મળી શકે છે.

હંમેશા ફુગાવાનો હિસાબ રાખો

તમારા નિવૃત્તિ લક્ષ્યાંક ફક્ત તમે આજે કેટલો ખર્ચ કરો છો તેના પર

વેલ્થ ક્રિએશન

આધારિત ન હોઈ શકે.

ફુગાવો ધીમે ધીમે ખરીદ શક્તિ ઘટાડે છે, જેનો અર્થ એ થાય કે ભવિષ્યમાં સમાન જીવનશૈલી ઘણી મોંઘી થઈ શકે છે. દાખલા તરીકે, જો કોઈ પરિવાર આજે દર મહિને રૂ. 75,000 ખર્ચ કરે છે અને ફુગાવો 25 વર્ષ સુધી સરેરાશ 6 ટકા રહે છે, તો નિવૃત્તિ સમયે સમકક્ષ ખર્ચ રૂ. 3.22 લાખ પ્રતિ માસ હોઈ શકે છે. NISM ફુગાવાને નિવૃત્તિ આયોજનને સંબોધવા માટેના મુખ્ય જોખમોમાંના એક તરીકે પણ ઓળખે છે.

આરોગ્યસંભાળ અને દીર્ઘાયુષ્ય મહત્વપૂર્ણ છે

નિવૃત્તિ આયોજનમાં ઉંમર સાથે વધતા ખર્ચાઓ, ખાસ કરીને આરોગ્યસંભાળ, ને પણ ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે. આરોગ્ય વીમો પ્રદાન કરી શકે છે. રક્ષણ, પરંતુ પોલિસીની શરતો, રાહ જોવાનો સમયગાળો, બાકાત રાખવાના વિકલ્પો અને ખિસ્સા બહારના ખર્ચનો પણ વિચાર કરવો જરૂરી છે. દીર્ઘાયુષ્ય એ બીજું મહત્વનું પરિબળ છે. નિવૃત્તિ ભંડોળને ઘણા દાયકાઓના ખર્ચને ટેકો આપવાની જરૂર પડી શકે છે. તેથી, ફક્ત એક નિશ્ચિત વય સુધી આયોજન કરવાથી નોંધપાત્ર અંતર રહી શકે છે. NISM નિવૃત્ત વ્યક્તિઓએ ધ્યાનમાં લેવાના મુખ્ય જોખમોમાં દીર્ઘાયુષ્ય, ફુગાવો અને વળતર ક્રમના જોખમને ઓળખે છે.

તમારી નિવૃત્તિ યોજનાઓની નિયમિત સમીક્ષા કરો

નિવૃત્તિ આયોજન એ એક વખતનો રોકાણનો નિર્ણય નથી. તમારી આવક, ખર્ચ, કૌટુંબિક જવાબદારીઓ, નિવૃત્તિ વય, આરોગ્ય અને પોર્ટફોલિયો સમય જતાં બદલાઈ શકે છે. નિયમિત સમીક્ષાઓ એ નક્કી કરવામાં મદદ કરી શકે છે કે તમે હજુ પણ ટ્રેક પર છો કે નહીં અને તમારી બચત, સંપત્તિ ફાળવણી અથવા નિવૃત્તિ સમયરેખાને સમાયોજિત કરવાની જરૂર છે કે નહીં.

ભંડોળ બનાવવું એ ફક્ત અડધી મુસાફરી છે

તમારા નિવૃત્તિ ભંડોળના લક્ષ્ય સુધી પહોંચવું એ યોજનાનો અંત નથી. તમારે એ પણ નક્કી કરવાની જરૂર છે કે તે પૈસા નિવૃત્તિ પછી તમારા ખર્ચને કેવી રીતે ટેકો આપશે. આનાથી ઉપાડની વ્યૂહરચના મહત્વપૂર્ણ બને છે. નિવૃત્તિના શરૂઆતના વર્ષોમાં રોકાણમાં નબળું વળતર, નિયમિત ઉપાડ સાથે, પોર્ટફોલિયોમાં ઘટાડો થવાનું જોખમ વધારી શકે છે. આખરે, નિવૃત્તિ આયોજન ફક્ત એક સંખ્યા સુધી પહોંચવા વિશે નથી. તે એક બનાવવા વિશે છેનાણાકીય યોજનાજે તમારી જીવનશૈલીને ટેકો આપી શકે છે, અનિશ્ચિતતાઓ માટે તૈયાર થઈ શકે છે અને તમારા નિવૃત્તિના વર્ષો દરમિયાન નાણાકીય સ્વતંત્રતા પ્રદાન કરી શકે છે.

ક્રુડના વધતા ભાવથી શેરબજારમાં ઉથલપાથલ ચાલુ રહેશે : રોકાણકારો સતર્ક રહે

આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં ક્રુડ ઓઇલના ભાવમાં થતી વધઘટ હવે માત્ર ઊર્જા ક્ષેત્ર પૂરતી મર્યાદિત રહી નથી, પરંતુ તેની સીધી અને આડકતરી અસર વિશ્વભરના શેરબજારો પર જોવા મળે છે. ખાસ કરીને ભારત જેવા ક્રુડ ઓઇલની આયાત પર મોટો આધાર ધરાવતા દેશમાં આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રુડના ભાવમાં વધારો થાય ત્યારે મોંઘવારી, રૂપિયાના મૂલ્ય, કંપનીઓના ઉત્પાદન ખર્ચ અને સરકારની નાણાકીય નીતિ પર દબાણ ઊભું થઇ શકે છે. તેની અસર અંતે શેરબજારના રોકાણકારોના વિશ્વાસ અને કંપનીઓના નફા પર પડે છે.

વૈશ્વિક સ્તરે મધ્ય પૂર્વમાં તણાવ, યુદ્ધની સ્થિતિ, ક્રુડના પુરવઠામાં વિક્ષેપની આશંકા અને મુખ્ય ઉત્પાદક દેશોની નીતિઓ ક્રુડના ભાવને અસર કરે છે.

જ્યારે બજારમાં પુરવઠો ઘટવાની ભીતિ ઊભી થાય છે, ત્યારે ક્રુડના ભાવમાં ઝડપથી ઉછાળો આવી શકે છે. બીજી તરફ વૈશ્વિક અર્થતંત્રમાં મંદીની આશંકા વધે અથવા ઔદ્યોગિક માંગ નબળી પડે તો ક્રુડના ભાવમાં ઘટાડો પણ જોવા મળી શકે છે. આ બંને પરિસ્થિતિઓ ભારતીય શેરબજાર માટે અલગ-અલગ પડકારો ઊભા કરે છે.

ભૂરાજકીય તણાવ અને વિદેશી રોકાણકારોની વેચવાલી વચ્ચે ભારતીય શેરબજાર પર દબાણ: સ્મોલ-કેપ અને મિડ-કેપ શેરોમાં જોખમ વધવાની શક્યતા

તાજેતરના બજાર અહેવાલો મુજબ, 23 ઓક્ટોબર 2026ના રોજ બ્રેન્ટ ક્રુડનો ભાવ પ્રતિ બેરલ 114 ડોલરને પાર થતાં ભારતીય શેરબજારમાં ક્રુડ આધારિત ક્ષેત્રોના શેરોમાં વેચવાલી જોવા મળી હતી. તેલ વિતરણ કરતી કંપનીઓ, ઉડ્ડયન, ટાયર અને પેઇન્ટ ઉદ્યોગના શેરો પર ખર્ચ વધવાની ચિંતાને કારણે દબાણ આવ્યું હતું.

ભારત તેની જરૂરિયાતના મોટા હિસ્સાનું ક્રુડ ઓઇલ આયાત કરે છે. તેથી આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં ભાવ વધે ત્યારે દેશનું આયાત બિલ વધે છે અને વિદેશી હૂંડિયામણની વધુ જરૂર પડે છે. જો તેની સાથે રૂપિયો પણ ડોલર સામે નબળો પડે તો ક્રુડની આયાત વધુ મોંઘી બને છે. પરિણામે દેશમાં પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનોના ભાવ, પરિવહન ખર્ચ અને ઉત્પાદન ખર્ચ વધવાની શક્યતા રહે છે.

આ સ્થિતિમાં રિઝર્વ બેન્ક માટે પણ મોંઘવારીને નિયંત્રણમાં રાખવાનો પડકાર ઊભો થઇ શકે છે. વ્યાજદરમાં વધારો થવાની આશંકા વધે તો કંપનીઓ માટે લોન લેવાનો ખર્ચ વધી શકે છે અને ગ્રાહકોની ખરીદશક્તિ પર અસર પડી શકે છે. શેરબજાર સામાન્ય રીતે ભવિષ્યના નફા અને આર્થિક વૃદ્ધિની સંભાવનાઓને ધ્યાનમાં રાખીને ચાલતું હોવાથી આવા સંકેતો રોકાણકારોને સાવચેત બનાવે છે.

ક્રુડના ભાવમાં સતત વધારો થાય તો તેની અસર દરેક ક્ષેત્ર પર એકસરખી થતી નથી. કેટલીક કંપનીઓના ખર્ચ વધે છે, જ્યારે ક્રુડનું ઉત્પાદન કરતી કંપનીઓને ઊંચા ભાવનો લાભ મળી શકે છે.

એચપીસીએલ, બીપીસીએલ અને ઇન્ડિયન ઓઇલ જેવી કંપનીઓના નફાના માર્જિન પર દબાણ આવી શકે છે, ઉડ્ડયન ક્ષેત્રમાં વિમાનોમાં વપરાતા એટીએફનો ખર્ચ વધતાં એરલાઇન્સના નફા પર અસર થઇ શકે છે. પેટ્રોકેમિકલ આધારિત કાચા માલ, સોલ્વન્ટ્સ અને અન્ય રસાયણો મોંઘાં થતાં પેઇન્ટસ અને ટાયર કંપનીઓના ઉત્પાદન ખર્ચ વધી શકે છે. ડીઝલ મોંઘું થતાં માલસામાનની હેરફેરનો ખર્ચ વધી શકે છે.

બજારમાં અનિશ્ચિતતા વધે ત્યારે રોકાણકારો સામાન્ય રીતે જોખમી ગણાતા શેરોમાંથી નાણાં પાછા ખેંચીને

માર્કેટ વોચ

વધુ સ્થિર કંપનીઓ તરફ વળે છે. ખાસ કરીને સ્મોલકેપ અને મિડકેપ શેરોમાં ભાવની વધઘટ વધુ તીવ્ર બની શકે છે. આ કંપનીઓમાં મર્યાદિત રોકડ પ્રવાહ, ઊંચું દેવું અથવા કાચા માલના ભાવમાં વધઘટ સામે નબળી સોદાબાજીની શક્તિ હોય તો તેમની મુશ્કેલી વધી શકે છે. આ ઉપરાંત, વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો દ્વારા વેચવાલી વધે તો બજાર પર વધારાનું દબાણ આવી શકે છે. જોકે દરેક ઘટાડા પાછળ માત્ર ક્રુડ જ જવાબદાર હોય એવું નથી. વૈશ્વિક વ્યાજદર, કંપનીઓનાં પરિણામો, વિદેશી રોકાણકારોના નાણાપ્રવાહ અને સ્થાનિક આર્થિક સ્થિતિ પણ મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.

અમેરિકાના ઓર્ડર ઘટતાં ટેક્સટાઈલ ઉદ્યોગના નિકાસકારો નવા બજારો તરફ વળ્યા

અમેરિકાના બજારમાં ભારતીય કાપડ અને ગાર્મેન્ટ ઉત્પાદનોના ઓર્ડરમાં ઘટાડો થવાની પરિસ્થિતિ વચ્ચે દેશના ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગે વૈકલ્પિક બજારો શોધવાની દિશામાં પ્રયાસો તેજ કર્યા છે. અમેરિકાની ટેરિફ નીતિ અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં ઊભી થયેલી અનિશ્ચિતતાને કારણે ભારતીય નિકાસકારો સામે નવા પડકારો ઊભા થયા છે. આવી સ્થિતિમાં ઉદ્યોગકારો અમેરિકા પરની નિર્ભરતા ઘટાડીને યુરોપ, બ્રિટન, મધ્ય પૂર્વ અને અન્ય દેશોમાં નિકાસ વધારવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહ્યા છે.

ભારતની વિયેતનામ, બાંગ્લાદેશ અને ચીન સાથે સીધી સ્પર્ધા

વૈશ્વિક ટેક્સટાઇલ બજારમાં ભારતને વિયેતનામ, બાંગ્લાદેશ, ચીન, ઇન્ડોનેશિયા અને કંબોડિયા જેવા દેશો તરફથી સ્પર્ધાનો સામનો કરવો પડે છે. આ દેશોએ ઉત્પાદન ખર્ચ, વૈશ્વિક સપ્લાય ચેઇન અને વેપાર કરારોના આધારે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં પોતાની સ્થિતિ મજબૂત બનાવી છે. ખાસ કરીને બાંગ્લાદેશ અને વિયેતનામ તૈયાર વસ્ત્રોની નિકાસમાં નોંધપાત્ર સ્થાન ધરાવે છે. તેથી અમેરિકાના બજારમાં ઓર્ડર મેળવવા માટે ભારતીય કંપનીઓએ ભાવ, ગુણવત્તા અને સમયસર ડિલિવરીના મામલે વધુ સ્પર્ધાત્મક બનવું પડશે. બીજી તરફ, ચીનમાંથી થતી આયાત અને વૈશ્વિક વેપારમાં તેના પ્રભાવને કારણે ભારતીય નિકાસકારો માટે તકો અને પડકારો બંને છે. કેટલાક આંતરરાષ્ટ્રીય ખરીદદારો સપ્લાયના વૈકલ્પિક સ્રોતો શોધી રહ્યા છે. ભારતીય ઉદ્યોગ આ તકનો લાભ લઇ શકે છે, પરંતુ તેના માટે ઉત્પાદન ક્ષમતા, આધુનિક ટેકનોલોજી અને નિકાસલક્ષી માળખામાં સુધારો કરવો જરૂરી છે.

ભારતના કાપડ ઉદ્યોગ માટે અમેરિકા એક મહત્ત્વનું નિકાસ બજાર રહ્યું છે. ખાસ કરીને તૈયાર વસ્ત્રો, કોટન ઉત્પાદનો, હોમ ટેક્સટાઇલ અને વિવિધ પ્રકારનાં ફેબ્રિકની નિકાસમાં અમેરિકાની ભૂમિકા નોંધપાત્ર છે. જોકે, ટેરિફમાં ફેરફાર અને આયાત ખર્ચ વધવાની સંભાવનાને કારણે અમેરિકાના ખરીદદારો ઓર્ડર આપતી વખતે વધુ સાવચેતી રાખી રહ્યા છે. તેની સીધી અસર ભારતીય ઉત્પાદકોના ઉત્પાદન આયોજન, નફાના માર્જિન અને નિકાસના સોદાઓ પર પડી શકે છે.

અમેરિકાના ઓર્ડરમાં ઘટાડાની સંભાવનાને ધ્યાનમાં રાખીને ભારતીય કંપનીઓ હવે એક જ બજાર પર આધાર રાખવાને બદલે અનેક દેશોમાં વેપાર વધારવા માગે છે. યુરોપિયન દેશો, બ્રિટન, જાપાન, ઓસ્ટ્રેલિયા અને મધ્ય પૂર્વના બજારો ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉત્પાદકો માટે મહત્વપૂર્ણ બની શકે છે. આ બજારોમાં ગ્રાહકોની જરૂરિયાત અનુસાર ઉત્પાદનો તૈયાર કરીને નિકાસ વધારવાની તક છે.

અમેરિકા પરની નિર્ભરતા ઘટાડીને નિકાસ અને ઉદ્યોગની વૃદ્ધિ જાળવવાનો પ્રયાસ કરાશે

ભારત પાસે કપાસનું ઉત્પાદન, કુશળ કારીગરો, વિવિધ પ્રકારનાં કાપડનું ઉત્પાદન અને વિશાળ ઔદ્યોગિક માળખા જેવી ક્ષમતાઓ છે. ગુજરાત સહિતના રાજ્યોમાં કાપડ ઉત્પાદન અને પ્રોસેસિંગ સાથે સંકળાયેલા અનેક એકમો કાર્યરત છે. સુરતનો સિન્થેટિક ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ, અમદાવાદનો કોટન ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ અને અન્ય ઔદ્યોગિક કેન્દ્રો દેશની નિકાસ ક્ષમતામાં મહત્વનો ફાળો આપી શકે છે.

જોકે, નવા બજારોમાં પ્રવેશ મેળવવો સરળ નથી. દરેક દેશના ગુણવત્તાના ધોરણો, પર્યાવરણ સંબંધિત નિયમો, ગ્રાહકોની પસંદગી અને આયાત નીતિઓ અલગ હોય છે. તેથી કંપનીઓએ બજાર સંશોધન, માર્કેટિંગ અને આંતરરાષ્ટ્રીય ખરીદદારો સાથેના સંબંધો મજબૂત બનાવવા પડશે.

ટેરિફના પડકારો ઉપરાંત ભારતીય ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગને ઉત્પાદન ખર્ચ, વીજળીના દર, પરિવહન ખર્ચ, કાચા માલના ભાવ અને નાણાંની ઉપલબ્ધતા જેવી સમસ્યાઓનો પણ સામનો કરવો પડે છે. ખાસ કરીને નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગો માટે વધતા ખર્ચ વચ્ચે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં સ્પર્ધાત્મક ભાવ જાળવવા મુશ્કેલ બની શકે છે.

સરકારની નીતિઓમાં વારંવાર થતા ફેરફારો, નિકાસ પ્રોત્સાહનો અંગેની અનિશ્ચિતતા અને વિવિધ મંજૂરીઓની પ્રક્રિયા પણ ઉદ્યોગકારો માટે મુશ્કેલી ઊભી કરી શકે છે. નિકાસકારો માટે સ્થિર નીતિ માળખું,

ઈકોનોમી ઈન્સાઈડર

સરળ ધિરાણ, આધુનિક મશીનરીમાં રોકાણ માટે સહાય અને લોજિસ્ટિક્સ ખર્ચમાં ઘટાડો મહત્ત્વપૂર્ણ છે.

સરકારે ટેક્સટાઈલ ક્ષેત્રમાં ટેક્નોલોજી અપગ્રેડેશન, કુશળ માનવબળની તાલીમ અને નવા આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર કરારો પર ધ્યાન આપવું જરૂરી છે. સાથે જ નાના ઉદ્યોગોને વૈશ્વિક પ્રદર્શનોમાં ભાગ લેવા અને નવા ખરીદદારો સુધી પહોંચવા માટે સહાય આપવામાં આવે તો તેમને લાભ મળી શકે છે.

ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ વેપાર કરારથી ટેક્સટાઈલ, MSME, એજ્યુકેશન, એગ્રિકલ્ચર સેક્ટર માટે નવી તકો

વિજયાદશમીના શુભ દિવસે 20 ઓક્ટોબર 2026 ના રોજ ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ મુક્ત વેપાર કરાર (FTA) અમલમાં આવ્યો છે.કેન્દ્રીય વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રી પીયૂષ ગોયલે કહ્યું હતું કે, " આ કરારની સફળતા તેના દ્વારા ઊભી થતી તકો અને તેનાથી ન્યૂઝીલેન્ડ અને ભારતના લોકોના જીવનમાં આવતા પરિવર્તન દ્વારા માપવામાં આવશે. ભારત માટે, ન્યૂઝીલેન્ડના બજારમાં 100% ડ્યુટી-ફ્રી પહોંચ આપણા નિકાસકારો, ખાસ કરીને એમએસએમઈ, કારીગરો, ખેડૂતો અને મહિલા ઉદ્યોગસાહસિકો માટે નોંધપાત્ર નવી તકો ખોલે છે. આપણા ખેડૂતો માટે, આ કરાર યોગ્ય સુરક્ષાત્મક ઉપાયો સાથે નવી તકોને સાંકળે છે. સફરજન, કીવીફ્રૂટ અને મધ માટેની કાર્ય યોજનાઓ તથા સેન્ટર્સ ઓફ એક્સેલન્સની સ્થાપના સાથેની કૃષિ ઉત્પાદકતા ભાગીદારી (Agricultural Productivity Partnership) બગીચાના વધુ સારા સંચાલનને પ્રોત્સાહન આપે છે, લણણી પછીના નુકસાનને ઘટાડે છે અને કૃષિ ઉત્પાદકતામાં સુધારો કરે છે, જેનાથી સમગ્ર દેશમાં ખેતીની આવકને મજબૂત સમર્થન મળશે.

જરી ઉદ્યોગ અને પરંપરાગત કારીગરો માટે પણ તક

સુરતનો જરી ઉદ્યોગ પરંપરાગત કારીગરી અને સ્થાનિક ઓળખ સાથે જોડાયેલો છે. ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ કરાર હેઠળ ભારતીય ભૌગોલિક સંકેતો (Geographical Indications-GI)ની નોંધણીને સુગમ બનાવવાની કટિબદ્ધતા દર્શાવવામાં આવી છે. આ જોગવાઈનો સુરતના પરંપરાગત જરી ઉદ્યોગને લાભ મળી શકે છે, જો સંબંધિત ઉત્પાદનો માટે જરૂરી GI નોંધણી અને બજાર જોડાણની પ્રક્રિયા આગળ વધે. પરંપરાગત કારીગરીને આંતરરાષ્ટ્રીય બજાર સાથે જોડવા માટે ઉત્પાદનની ઓળખ, અસલિયત, ગુણવત્તા અને ડિઝાઇનનું સંરક્ષણ મહત્ત્વપૂર્ણ રહેશે.

ન્યૂઝીલેન્ડના વેપાર અને રોકાણ મંત્રી ટોડ મેકક્લેએ કહ્યું હતું કે, "ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ મુક્ત વેપાર કરાર

ન્યૂઝીલેન્ડના નિકાસકારો માટે, એફટીએ 1.4 બિલિયન ગ્રાહકો અને વિશ્વની સૌથી ઝડપથી વિકસતી મુખ્ય અર્થતંત્રોમાંથી એકના દ્વાર ખોલે છે. ભારત ખાતે ન્યૂઝીલેન્ડની વર્તમાન નિકાસને ટેરિફ નાબૂદી અથવા નોંધપાત્ર ટેરિફ ઘટાડાનો લાભ મળશે. સાથે જ, તમામ ભારતીય સામાન ડ્યુટી-ફ્રી ન્યૂઝીલેન્ડમાં પ્રવેશ કરી શકશે, જે ભારતીય નિકાસકારો માટે નવી તકો ઊભી કરશે અને તેમને ન્યૂઝીલેન્ડના અન્ય એફટીએ ભાગીદારો સાથે સમાન તક પૂરી પાડશે.

વાણિજ્ય વિભાગના સચિવ રાજેશ અગ્રવાલે કહ્યું હતું કે," "એફટીએ પેસિફિક આસપાસની અન્ય તમામ મોટી અર્થવ્યવસ્થાઓનો ન્યૂઝીલેન્ડ સાથે વધુ ગાઢ વેપાર છે.ન્યૂઝીલેન્ડે ભારતીય નિકાસને આવરી લેતી તમામ ટેરિફ લાઈનો પરની કસ્ટમ ડ્યુટી નાબૂદ કરી છે, જેનાથી 10% સુધીના સર્વોચ્ચ ટેરિફ દૂર થયા છે. કાપડ, વસ્ત્રો, ચામડું, ફૂટવેર, રત્નો અને આભૂષણો, એન્જિનિયરિંગ સામાન, ઓટોમોબાઇલ્સ અને ઓટો ઘટકો, રસાયણો, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, કૃષિ ઉત્પાદનો અને પ્રોસેસ્ડ ફૂડ્સને લાભ થવાની અપેક્ષા છે. લાકડાના લોગ, કુકિંગ કોલસો અને મેટલ વેસ્ટ તથા સ્ક્રેપ માટે ડ્યુટી-ફ્રી પહોંચ ઉત્પાદન અને એમએસએમઈ સપ્લાય ચેઇનને વધુ મજબૂત બનાવશે. ફાર્માસ્યુટિકલ અને મેડિકલ ડિવાઇસ ઉદ્યોગોને સુવ્યવસ્થિત નિયમનકારી પ્રક્રિયાઓથી લાભ થશે.

ન્યૂઝીલેન્ડે અત્યાર સુધીના તેના કોઈપણ વેપાર કરારોમાં સેવાઓની શ્રેષ્ઠ ઓફર કરી છે, જેમાં આશરે 118 ક્ષેત્રોમાં બજાર પહોંચ અને આશરે 139 ઉપ-ક્ષેત્રોમાં મોસ્ટ-ફેવર્ડ-નેશન (MFN) કટિબદ્ધતાઓ સામેલ છે. પ્રથમ વખત, તેણે આયુર્વેદ, યોગ અને અન્ય આયુષ

બિઝનેસ વ્યૂ

પ્રણાલીઓને આવરી લેતી આરોગ્ય અને પરંપરાગત તબીબી સેવાઓમાં વિશિષ્ટ પહોંચ પણ પ્રદાન કરી છે.

ભારતીય યુવાનો અને વ્યાવસાયિકોને દર વર્ષે 5,000 અસ્થાયી રોજગાર પ્રવેશ (ટેમ્પરરી એમ્પ્લોયમેન્ટ એન્ટ્રી) વિઝા અને 1,000 વર્કિંગ હોલિડે વિઝાના ક્વોટાની પહોંચ મળશે. ભારતીય વિદ્યાર્થીઓ પર કોઈ સંખ્યાત્મક મર્યાદા રહેશે નહીં, સ્ટેમ (STEM) બેચલર્સ અને માસ્ટર્સ ગ્રેજ્યુએટ્સ માટે ત્રણ વર્ષ સુધી અને ડોક્ટરલ સ્કોલર્સ માટે ચાર વર્ષ સુધી અભ્યાસ પછી કામ કરવાના અધિકારો (પોસ્ટ-સ્ટડી વર્ક રાઇટ્સ) મળશે.

સુરત મેન-મેડ ફાઇબર અને સિન્થેટિક ટેક્સટાઇલ ઉત્પાદનના હબ ગણાય છે.યાર્ન ઉત્પાદન, વીવિંગ, નીટિંગ, ડાઇંગ, પ્રિન્ટિંગ, ફિનિશિંગ અને ટેક્સટાઇલ ટ્રેડિંગની વ્યાપક ઔદ્યોગિક ઇકોસિસ્ટમ ધરાવતા સુરત માટે ન્યૂઝીલેન્ડનો બજાર પ્રવેશ નિકાસમાં વૈવિધ્ય લાવવાની તક બની શકે છે. MANTRA, સુરતના ડિરેક્ટર ડો. પંકજ ગાંધીના જણાવ્યા અનુસાર, ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ FTA ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના નવા માર્ગો ખોલવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. ખાસ કરીને સુરત અને દક્ષિણ ગુજરાત માટે MMF, પોલિએસ્ટર યાર્ન, કાપડ, ટેક્સટાઇલ પ્રોસેસિંગ, હોમ ટેક્સટાઇલ, ટેકનિકલ ટેક્સટાઇલ અને ટેક્સટાઇલ મશીનરીના ક્ષેત્રોમાં નિકાસની તકો વિકસી શકે છે.

ન્યૂઝીલેન્ડના બજારમાં ભારતીય માલસામાનને 100 ટકા ડ્યુટી-ફ્રી પ્રવેશથી નિકાસની નવી તકો, ટેકનિકલ ટેક્સટાઈલ, રિસાયકલ્ડ પોલિએસ્ટર, શિક્ષણ અને કૃષિ ક્ષેત્રને પણ વેગ મળી શકે,ન્યૂઝીલેન્ડનો ભારતમાં 2030 સુધી દ્વિપક્ષીય વેપાર બમણો કરીને NZ$7 બિલિયન કરવાનો લક્ષ્યાંક

ટેક્સટાઇલ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના આધુનિકીકરણને વેગ આપવાની જરૂર છે.વેપારની નવી તકોનો લાભ લેવા માટે ટેક્સટાઇલ ઉત્પાદન અને પ્રોસેસિંગ એકમોનું આધુનિકીકરણ મહત્ત્વપૂર્ણ બનશે. ઓટોમેશન, ડિજિટલ પ્રોસેસ કંટ્રોલ, ઊર્જા કાર્યક્ષમ મશીનરી અને પાણીના કાર્યક્ષમ ઉપયોગથી ઉત્પાદન ખર્ચ ઘટાડવાની સાથે ગુણવત્તા અને ઉત્પાદકતામાં સુધારો કરી શકાય છે. યાર્નથી લઈને ફેબ્રિક, પ્રોસેસિંગ, ફિનિશિંગ, ગુણવત્તા પરીક્ષણ અને નિકાસ સુધીની પ્રક્રિયાઓ વચ્ચે વધુ સારો સમન્વય સ્થાપિત કરવાથી સપ્લાય ચેઇન કાર્યક્ષમ બની શકે છે.

ડો.પંકજ ગાંધી વધુ વિગતો રજૂ કરતા કહે છે કે,"નિકાસ માટે જરૂરી ગુણવત્તા નિયંત્રણ, ઉત્પાદનની ટ્રેસેબિલિટી, ડિજિટલ ઓર્ડર મેનેજમેન્ટ અને સમયસર ડિલિવરીની વ્યવસ્થાઓ વિકસાવવી પણ જરૂરી રહેશે.

દક્ષિણ ગુજરાતમાં નિકાસકારો, લોજિસ્ટિક્સ કંપનીઓ, વેરહાઉસિંગ સુવિધાઓ, કન્ટેનર પરિવહન અને બંદરો સાથેનું સંકલન મજબૂત બને તો નિકાસના ખર્ચ અને સમયને નિયંત્રિત કરવામાં મદદ મળી શકે છે. જોકે, ડ્યુટી-ફ્રી પ્રવેશથી જ નિકાસ આપમેળે વધશે નહીં. ન્યૂઝીલેન્ડમાં કયા પ્રકારના કાપડની માંગ છે, ત્યાંના ગ્રાહકોની પસંદગી શું છે અને કયા ભાવે ભારતીય ઉત્પાદનો સ્પર્ધા કરી શકે છે, તેનો અભ્યાસ પણ જરૂરી રહેશે. સુરતના ટેક્સટાઇલ ઉદ્યોગ માટે પરંપરાગત ફેશન ફેબ્રિક્સની સાથે ટેકનિકલ ટેક્સટાઇલના ક્ષેત્રમાં આગળ વધવું વિકાસનો મહત્ત્વપૂર્ણ માર્ગ બની શકે છે. ઔદ્યોગિક ફિલ્ટરેશન, જીઓટેક્સટાઇલ, પ્રોટેક્ટિવ ટેક્સટાઇલ, મજબૂતાઈ ધરાવતા ઔદ્યોગિક ફેબ્રિક્સ, અદ્યતન નોનવોવન અને વિશિષ્ટ ઉપયોગનાં કાપડમાં સંશોધન તથા ઉત્પાદનની તકો શોધી શકાય છે.આ પ્રકારનાં ઉત્પાદનોમાં માત્ર ઉત્પાદન ક્ષમતા પૂરતી નથી. વિશિષ્ટ મશીનરી, એપ્લિકેશન આધારિત પરીક્ષણ, પ્રોટોટાઇપિંગ, ગુણવત્તા પ્રમાણપત્રો અને ગ્રાહકની ટેકનિકલ જરૂરિયાતોને અનુરૂપ ઉત્પાદન વિકસાવવાની સુવિધાઓ જરૂરી છે.

ભારત-ન્યૂઝીલેન્ડ FTAમાં કૃષિ ઉત્પાદકતા ભાગીદારીનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ ભાગીદારીનો હેતુ માત્ર ટેરિફ છૂટછાટો પૂરતો મર્યાદિત રહેવાને બદલે ટેકનોલોજી, તાલીમ અને શ્રેષ્ઠ ખેતી પદ્ધતિઓના આદાનપ્રદાન દ્વારા ભારતીય ખેડૂતોને મદદ કરવાનો છે.કીવીફ્રૂટ, સફરજન અને મધ માટે વિશિષ્ટ કાર્ય યોજનાઓ તૈયાર કરવામાં આવી છે.ખેડૂતો, ડેરી ઉત્પાદકો, માછીમારો અને ગ્રામીણ સમુદાયોના હિતોનું રક્ષણ કરવા માટે ડેરી, ખાંડ, ખાદ્ય તેલ અને મુખ્ય સંવેદનશીલ કૃષિ ચીજવસ્તુઓને ટેરિફ છૂટછાટોમાંથી બાકાત રાખવામાં આવી છે.

આ કરાર હેઠળ સેવાઓના વેપારને પણ મહત્ત્વ આપવામાં આવ્યું છે. ન્યૂઝીલેન્ડે આશરે 118 ક્ષેત્રોમાં બજાર પ્રવેશ અને આશરે 139 ઉપક્ષેત્રોમાં મોસ્ટ-ફેવર્ડ-નેશન (MFN) કટિબદ્ધતાઓની ઓફર કરી છે.

ભારતીય યુવાનો અને વ્યાવસાયિકો માટે દર વર્ષે 5,000 ટેમ્પરરી એમ્પ્લોયમેન્ટ એન્ટ્રી વિઝા તથા 1,000 વર્કિંગ હોલિડે વિઝાના ક્વોટાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. ભારતીય વિદ્યાર્થીઓ માટે સંખ્યાત્મક મર્યાદા વિના પ્રવેશની વ્યવસ્થા સાથે STEM ક્ષેત્રના બેચલર્સ અને માસ્ટર્સ સ્નાતકોને ત્રણ વર્ષ સુધી તથા ડોક્ટરલ સંશોધકોને ચાર વર્ષ સુધી અભ્યાસ પછી કામ કરવાના અધિકારો આપવાની જોગવાઈ છે.આ જોગવાઈઓ શિક્ષણ, કૌશલ્ય વિકાસ અને વ્યાવસાયિક સેવાઓમાં બંને દેશ વચ્ચે સહયોગ વધારવાની તક ઊભી કરી શકે છે. જોકે, વિઝાની પાત્રતા, સંબંધિત શરતો અને અમલીકરણની પ્રક્રિયાની વિગતોને ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી રહેશે.